

CÂTEVA GÂNDURI DESPRE MODA CONTEMPORANĂ

Autor: Andreea Iulia Scridon | 26 octombrie 2021

În mediul urban românesc, de-a lungul timpului (până să apară fenomenul „fast fashion” pe piață, despre care vom discuta în acest articol), să îți faci haine la comandă reprezenta privilegiul societății mai mult sau mai puțin înalte din România – cu toate că nu era foarte costisitor, spre deosebire de cum este astăzi. În secolul al XX-lea, înainte de perioada comunistă, luxul era mai mare (îți comandai, de pildă, un palton cu o vulpe întreagă la gât), ca să nu vorbim de *La Belle Epoque*, în care boieroaicele de odinioară își schimbau rochiile, purtate peste un corset făcut din os de balenă, chiar de trei ori pe zi. În comunism, bineînțeles că provocarea de a te remarca în mulțime prin eleganță putea să fie interpretată ca un manifest politic sau ideologic – rezistența prin cultură include și designul vestimentar.

Oricum, cert este că, cu ceva timp în urmă, atât casele de modă românești, cât și croitorii independenți (la rândul lor veritabili artiști) se inspirau din teancuri întregi de reviste de modă din străinătate, aduse de obicei prin intermediul unor rude. În calitate de client, te duceai la croitor, alegeai modelul, croitorul îți lua dimensiunile, și, să zicem, rochia era gata în trei săptămâni, de obicei pentru un preț destul de rezonabil (deși oamenii din toate păturile sociale aveau cu siguranță mai puține haine decât au majoritatea oamenilor din zilele noastre).

Cei care au trăit acele vremuri nu pot decât să remarce conformitatea modei de azi. Acum 50 de ani nu vedeai pe stradă aceeași rochie la două persoane diferite – acest fapt era de altfel considerat inadmisibil pentru o femeie cochetă. Făcându-ți hainele la croitor, evitai orice risc de repetare. Însă, încetul cu încetul, amprenta personală asupra vestimentației a ajuns să se piardă.

Trebuie menționat că moda la dame a fost întotdeauna mai expresivă, în timp ce la bărbați lucrurile au fost constante, schimbându-se mai degrabă doar anumite detalii: fie un șliț la spate sau două în părți la vestonul bărbătesc, fie două rânduri de nasturi sau unul singur, ori lărgimea pantalonilor.

Astăzi, prin îmbrăcăminte nu se mai percep în mod atât de evident diferențele sociale – doamnele din toate păturile sociale își pot permite o garderobă „la modă” cu bani puțini. Însă asta coincide totuși și cu o excentricitate în lumea modei înalte, care o face mai puțin accesibilă decât ar fi fost, poate, cu 50 de ani în urmă. Moda accesibilă, „fast fashion”, e o modă mai simplă, care de altfel reflectă acest „du-te-vino” continuu al vieții contemporane. De asemenea, androginizarea modei, specifice curentului „fast fashion”, poate fi salutată până la un anumit punct (să ne gândim, de exemplu, la Katharine Hepburn), atunci când nu este pur și simplu gratuită și devine mai degrabă aiurită (vezi, de pildă, ținuta actriței Rosamund Pike de la Golden Globes 2021, care consta dintr-o rochie de zână, din voal roșu, purtată însă cu o pereche de bocanci care arătau ca niște...plăcinte.)

Asemeni multora dintre problemele cauzate de societatea noastră din ce în ce mai globalizată, problema „fast fashion”, care se referă mai precis la tendința contemporană de producție a unor cantități imense de haine la prețuri mici, pare o dilemă ce nu permite un răspuns clar. Pe de o parte, efectele negative sunt evidente: deșeuri masive și risipă, eliberarea toxinelor în mediu, exploatarea copiilor, ca să nu mai vorbim de materialismul excesiv. Însă, pe de altă parte, prosperitatea este și un semn că acest sistem de producție funcționează, aducând, în final, mai multe avantaje decât dezavantaje.

Totuși, multe dintre persoanele care lucrează în această industrie ar prefera, dincolo de hainele foarte ieftine și succesul la nivel global, să promoveze prin modă aspecte de altă natură, care să se axeze mai degrabă pe educație, sprijin social și dezvoltarea economiei locale. În acest sens, buticurile care s-au dedicat producerii „etice” a hainelor au devenit destul de răspândite în Occident. Însă ele sunt, de cele mai multe ori, excesiv de costisitoare.

Unii spun că cele mai bune alternative sunt cumpărarea hainelor de la second-handuri sau chiar croirea lor acasă, la mașina de cusut personală. Însă nu este clar dacă aceste soluții sunt, până la urmă, sustenabile în totalitate sau dacă acesta este cu adevărat modelul de care oamenii și economia pot să beneficieze atât la nivel global, cât și la nivel local. În orice caz, va fi interesant de observat cum se va schimba moda, atât din punct de vedere economic, cât și la nivel de concept, în urma pandemiei globale.

Imagine: Pixabay